

ÄLYKKÄÄT MAASEUDUT SMART LANDSBYGD

WEBINAARI | WEBBINARIUM

13.11.2020

Grupparbete i idéverkstäder
Työskentely ideapajoissa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Euroopa investoi maaseutualueisiin

MAASEUTUPOLITIIKKA.FI
LANDSBYGDSPOLITIK.FI

Saaristopolitiikka
Skärgårdspolitiken

TERVETULOA
SUUNNITTELEMAAN OMAN
ALUEESI TULEVAISUUTTA
**ÄLYKKÄÄT
MAASEUDUT**

1 A

Kannattava maatalous - Lönsamt jordbruk

Kirjatkaa, mitä ryhmänne teemaan liittyviä tavoitteita Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla tulee olla rahoituskaudella 2021-2027. Skriv ner vilka mål er grupp tycker att Österbotten och Mellersta Österbotten ska ha under finansieringsperioden 2021-2027

- Rahoitus tulee markkinoilta
- Laadukkaasta tuotteesta kunnan hinta
- Toimivat markkinat
- Kannattavuus keskiössä, investointien optimointi
- Maatilan johtaminen kokonaisuutena
- Nuoret viljelijät, kuinka saadaan ala kiinnostamaan
- Tuottavuuden kehittäminen
- Tukea uusiin innovaatioihin, edelläkävijöiden tukeminen
- EIP-hankkeet

1 A

Kannattava maatalous - Lönsamt jordbruk

*Valitkaa kolme tärkeintä tavoitetta ja miettikää, millä toimenpiteillä tärkeimpiä tavoitteita edistetään.
Välj de tre viktigaste målen och fundera över åtgärder som ska främja dessa målen*

TAVOITE | MÅL

Markkinoiden kehittäminen

TAVOITE | MÅL

Tuottavuuden kehittäminen

TAVOITE | MÅL

Innovaatioiden tukeminen

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Yhteistyö, esim. tuottajarengas, suoramyynti
- Hankerahoituksen kohdentaminen, kuluttajatutkimukset, tuotekehitys

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Peltorakenne, peltoinfra kehittäminen
- Maan rakenteen parantaminen/ylläpito
- Vesitalous, kuivuus/tulva ->ilmastonmuutoksen haasteet

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Automaatio, digitalisaatio, uusi teknologia
- Perustutkimus
- Kokeilujen tukeminen

1 B

Kannattava maatalous - Lönsamt jordbruk

Kirjatkaa, mitä ryhmänne teemaan liittyviä tavoitteita Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla tulee olla rahoituskaudella 2021-2027. Skriv ner vilka mål er grupp tycker att Österbotten och Mellersta Österbotten ska ha under finansieringsperioden 2021-2027

- Peltorakenteisiin (tilusjärjestelyt) ja metsärakenteisiin pitäisi tehdä muutoksia, toiminta on sovitettu nykyiseen resurssiin, mutta sitä tulisi lisätä
- Yrittäjäominaisuuksien parantaminen; koulutus ja ammattitaito, mm. erikoiskasvien kanssa toimiessa edellytyksien pysyminen
- Tulee tosiaan panostaa tilusjärjestelyihin, koska peltoalat ovat usein erittäin pieniä
- Vuokratkustannukset ovat korkeat ja peltojen hinnat ovat tässä usein esteenä hankkia lisää viljelymaata
- Huonot ja pienet turvepellot poistaa viljelykäytöstä ja esim. metsittää ja poistaa viljelykäytöstä
- Lannan käyttö on runsasta ja siihen tulisi saada uusia innovatiivisia ratkaisuja

1 B

Kannattava maatalous - Lönsamt jordbruk

Valitkaa kolme tärkeintä tavoitetta ja miettikää, millä toimenpiteillä tärkeimpiä tavoitteita edistetään.

TAVOITE | MÅL

Peltorakenteen parantaminen

TAVOITE | MÅL

Lannan käytön tehostaminen

TAVOITE | MÅL

Yrittäjäominaisuuksien parantaminen

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- tilusjärjestelyt ja niiden tukeminen
- työvoimaa lisää tälle puolelle
- valtio myöskin osallistua järjestelyihin, tässä teiden rakentaminen mm.
- samassa järjestelyssä kaikki
- muut tuet eivät saa vaikuttaa tähän negatiivisesti
- huonojen ja pienten turvepeltojen metsitys

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- tarvitaan biokaasulaitoksia lisää
- myös kaikki muutkin jätteet käsiteltäisiin muulla alueella kuin sitä tuotetaan
- innovatiivisia ratkaisuja, tuotekehitystä

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- koulutus, valmennus, neuvonta
- yhteistyötä lisätä yrittäjien kesken
- valmiita ratkaisupohjia esim. suoramyynnin mahdollisuuksiin
- Neuvo2020 jatkaminen, nykyisellä muodolla tai uusia hiukan, että kaikki pääsevät mukaan (turkistarhat)

2 A

Hyödynnetään luonnonvaroja kestävästi ja tehokkaasti - Vi utnyttjar naturresurser hållbart och effektivt

Kirjatkaa, mitä ryhmänne teemaan liittyviä tavoitteita Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla tulee olla rahoituskaudella 2021-2027.

- Turvemaiden kestävä käyttö maa- ja metsätaloudessa, turvemetsät
- Jokialueiden virkistyskäytön lisääminen
- Metsien virkistyskäytön lisääminen, retkeilykulttuurin vahvistaminen, tavallisten metsien hyödyntäminen virkistyskäytössä, slow-turism
- Kokonaiskestävä metsätalous, metsän rooli hiilinieluna
- Puurakentaminen
- Kuntien ilmastostrategiat
- Bioenergia
- Luonnontuotteiden hyödyntäminen
- Luonnontuotteista lähiruokaa
- Kiertotalous
- Aurinkoenergia ja aurinkopaneelit
- Harmaiden vesien hyödyntäminen
- Vesien suojele

2A

Hyödynnetään luonnonvaroja kestävästi ja tehokkaasti - Vi utnyttjar naturresurser hållbart och effektivt

Valitkaa kolme tärkeintä tavoitetta ja miettikää, millä toimenpiteillä tärkeimpiä tavoitteita edistetään. Välj de tre viktigaste målen och fundera över åtgärder som ska främja dessa målen

TAVOITE | MÅL

Maatalouden kannattavuus, Maatalouden hiilen sidonta, Uusiutuvan energian hyödyntäminen, Torjunta-aineiden käytön vähentäminen

TAVOITE | MÅL

Metsät/ metsätalous
Kokonaiskestävän metsätalouden edistäminen

TAVOITE | MÅL

Vesi / Vesistöt
Kestävämpiä ratkaisuja vesitalouteen

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Koulutus ja neuvonta
- Yhteistyö isompien kokonaisuuksien muodostamiseksi
- Tuulen ja aurinkoenergian hyödyntäminen

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Koulutus ja neuvonta
- Puun käytön lisääminen fossiilisten materiaalien tilalla
- Luonnonvarojen hyödyntäminen
- Alueellisen metsäohjelman toimenpiteet

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Vesiensuojelutoimenpiteet
- Harmaiden vesien kierrättämisen kehittäminen

2 B

Hyödynnetään luonnonvaroja kestävästi ja tehokkaasti - Vi utnyttjar naturresurser hållbart och effektivt

Kirjatkaa, mitä ryhmänne teemaan liittyviä tavoitteita Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla tulee olla rahoituskautella 2021-2027.

- Kasvihuoneet käyttävät turvetta kasvualustana. Turpeesta luopuminen on iso asia, joka vaikuttaa sekä kasvihuoneiden sekä turveyrittäjien liiketoimintaan → Turpeesta luopumisella on myös suuri aluetaloudellinen merkitys → Uudet ratkaisut kasvihuoneiden kasvialustoiksi.
- Uusien ratkaisujen löytäminen turpeen tilalle: turve kuivikkeena eläintiloissa, turvepeltojen viljelymenetelmät, erikoiskasvien viljely
- Turveyrittäjien ja **turvemaiden tulevaisuus**
- Turvemaan määrittely
- Käytöstä poistuvien turvemaiden hyötykäyttö kestävästi
- **Uusiutuvien energiatuotannon ratkaisujen löytäminen alueellisesti:** Energiaomavaisten kylien kehittäminen
- Siirtyminen fossiilitaloudesta biotalouteen: digitalisaation hyödyntäminen
- Metsien virkistyskäyttö: reittikartat alueen reiteistä
- Elinvoimainen ympäristö ja hyvinvoivat vesistöt
- **Kiertotalouden hyödyntäminen:** ravinneomavasaisuus, turkislannan hyödyntäminen ravinteena
→ Kaikkien tavoitteiden läpileikkaavana teemana on ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen

2 B

Hyödynnetään luonnonvaroja kestävästi ja tehokkaasti - Vi utnyttjar naturresurser hållbart och effektivt

Valitkaa kolme tärkeintä tavoitetta ja miettikää, millä toimenpiteillä tärkeimpiä tavoitteita edistetään. Välj de tre viktigaste målen och fundera över åtgärder som ska främja dessa målen

TAVOITE | MÅL

Turvemaiden kestävä käyttö

TAVOITE | MÅL

Kiertotalouden hyödyntäminen

TAVOITE | MÅL

Alueelliset energiantuotannon ratkaisut

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Turvemaan määrittely
- Turveyrittäjien tulevaisuus
- Käytöstä poistuvien turvemaiden hyötykäyttö kestävästi
- Uusien ratkaisujen löytäminen turpeen tilalle

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Ravinneomavaraisuus
- Turkislannan hyödyntäminen ravinteena
- Kasvihuoneiden kasvualustojen kierrätys

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Energiaomavaraisten kylien kehittäminen
- Maakuntarajat ylittäviä linjauksia ja toimenpiteitä
- digiratkaisujen hyödyntäminen, siten, että raaka-ainevirrat ovat fiksusti johdettuja
- Sosiaalinen hyväksyttävyyys tärkeää tuottavuuden ja tehokkuuden ohella

3 A

Maaseudun elinkeinojen monipuolistaminen ja kilpailukyvyn vahvistaminen - Mångsidiga och konkurrenskraftiga landsbygdsnäringsar

Kirjatkaa, mitä ryhmänne teemaan liittyviä tavoitteita Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla tulee olla rahoituskaudella 2021-2027. Skriv ner vilka mål er grupp tycker att Österbotten och Mellersta Österbotten ska ha under finansieringsperioden 2021-2027

- Elinvoimainen yrittäjyys maaseuduilla
- Monipuolisen yrittäjäyrityksen vahvistaminen vs. erikoistuminen
- Väljyys antaa enemmän liikkumavaraa
- Monipuolisuus, tulevaisuuden alojen vahvistaminen
- Valmistavan teollisuuden
- Yritysten kilpailukyvyn vahvistaminen
- Korkeakoulujen tutkimustyö myös pienten yritysten käyttöön
- Osaamisen vahvistaminen
- Rahoituksen koordinointi
- Työvoiman saatavuus & houkuttelevuus
- Yhteistyö
- Osa-aikaisen yrittäjyyden tukeminen
- Kaiken kokoiset yritykset voisivat olla mukana hankkeissa, ei rajata pois
  - esim. matkailualan hankkeissa alueelliset veturit
- Miten saadaan ne kaikkein pienimmätkin mukaan? Pienten rajalliset resurssit osallistua

3 A

Maaseudun elinkeinojen monipuolistaminen ja kilpailukyvyn vahvistaminen - Mångsidiga och konkurrenskraftiga landsbygdsnäringsar

Kirjatkaa, mitä ryhmänne teemaan liittyviä tavoitteita Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla tulee olla rahoituskaudella 2021-2027. Skriv ner vilka mål er grupp tycker att Österbotten och Mellersta Österbotten ska ha under finansieringsperioden 2021-2027

- Yrittäjyyteen lähtemisen kynnyksen madaltaminen
- Nykyisin rahoitus on suunnattu enemmän toimiville yrityksille
- Nuoret yrittäjät
- Perustamistuen uudistaminen
- Omistajanvaihdosten tukeminen, omistajanvaihdos on yksi startup-yrittäjyyden muoto, tukipaketti perustamistuesta asiantuntijapalveluiden ostamiseen

3 A

Maaseudun elinkeinojen monipuolistaminen ja kilpailukyvyn vahvistaminen - Mångsidiga och konkurrenskraftiga landsbygdsnäringsar

Valitkaa kolme tärkeintä tavoitetta ja miettikää, millä toimenpiteillä tärkeimpiä tavoitteita edistetään. Välj de tre viktigaste målen och fundera över åtgärder som ska främja dessa målen

TAVOITE | MÅL

Yhteistyö

TAVOITE | MÅL

Monipuolisen yrittäjyysrakenteen vahvistaminen vs. erikoistuminen

TAVOITE | MÅL

Ketteryys, sopeutumiskyky

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Pienetkin yritykset mukaan myös oppilaitos- ja tutkimusyhteistyöhön
- Isojen yritysten mahdollisuudet osallistua esim. yritysryhmähankkeisiin

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Joustavat tukimuodot - nuoret yrittäjät, osa-aikaiset yritykset, omistajanvaihdosten asiantuntijapalvelut jne.

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Väljyys antaa enemmän liikkumavaraa

3 B

Maaseudun elinkeinojen monipuolistaminen ja kilpailukyvyn vahvistaminen - Mångsidiga och konkurrenskraftiga landsbygdsnäringsar

Kirjatkaa, mitä ryhmänne teemaan liittyviä tavoitteita Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla tulee olla rahoituskaudella 2021-2027. Skriv ner vilka mål er grupp tycker att Österbotten och Mellersta Österbotten ska ha under finansieringsperioden 2021-2027

- Toimivat tietoliikenneyhteydet, saavutettavuus, logistiikka
- Monimuotoiset digipalvelut
- Kestävä luontomatkailu, lähimatkailu, Green Care
- Sivutoimiyrittäjyys, yrityksen kehittämisen tukeminen, nuorten yrittäjyyden tukeminen
- Monitoimirakennukset, yhteistyö eri osapuolten kesken, erilaiset yrittäjyydet
- Omistajan vaihdosten ja sukupolvenvaihdosten edistäminen

3 B

Maaseudun elinkeinojen monipuolistaminen ja kilpailukyvyn vahvistaminen - Mångsidiga och konkurrenskraftiga landsbygdsnäringsar

Valitkaa kolme tärkeintä tavoitetta ja miettikää, millä toimenpiteillä tärkeimpiä tavoitteita edistetään. Välj de tre viktigaste målen och fundera över åtgärder som ska främja dessa målen

TAVOITE | MÅL

Toimivat tietoliikenneyhteydet,
saavutettavuus, logistiikka

TAVOITE | MÅL

Sivutoimiyrittäjyys

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Yritystuet, mahdollisuus investoida tietoliikenneyhteyksiin
- Liikennepilotit
- Kehittämistuet myös yrityksille
- Yritysten digiosaamisen lisääminen
- Kuljetuksiin ei voi nykyisellään investoida, matkailualalle pitäisi saada poikkeus
- Liikennejärjestelyt esim. kimpppydit

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Investoinnit ja kehittämistuet mahdollisiksi myös sivutoimisille yrittäjille
- Nuorten ja uussuomalaisten yritystoiminnan tukeminen
- Sivutoimiyrittäjällä mahdollisuus osallistua yritysryhmähankkeisiin

3 C

Maaseudun elinkeinojen monipuolistaminen ja kilpailukyvyn vahvistaminen - Mångsidiga och konkurrenskraftiga landsbygdsnärings

Kirjatkaa, mitä ryhmänne teemaan liittyviä tavoitteita Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla tulee olla rahoituskaudella 2021-2027. Skriv ner vilka mål er grupp tycker att Österbotten och Mellersta Österbotten ska ha under finansieringsperioden 2021-2027

- Tukimuoto metsätalous. hiili.
- Maatalousmuutosta, hiilensidonnasta
- Digitaalisuus, hiili...
- Uusien teknologioiden hyödyntäminen, käytäntö, monipuolisuus, yhteistyö
- Monialaisuus yrityksissä, yhdistyksissä, maataloudessa
- Osaava työvoima
- Kaupungin ja maaseudun välillä
- Työvoiman jaksaminen

30

Maaseudun elinkeinojen monipuolistaminen ja kilpailukyvyn vahvistaminen - Mångsidiga och konkurrenskraftiga landsbygdsnäringsar

Valitkaa kolme tärkeintä tavoitetta ja miettikää, millä toimenpiteillä tärkeimpiä tavoitteita edistetään. Välj de tre viktigaste målen och fundera över åtgärder som ska främja dessa målen

TAVOITE | MÅL

Tukikäytäntö - yhden luukun periaate

TAVOITE | MÅL

Ilmastonmuutoksesta
"syntipukista sankariksi"

TAVOITE | MÅL

Yhdenvert. yrittäjäminen

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Teknologia, digitalisaatio
- Viestinnän koordinointi

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Teknologia, digitalisaatio
- Kouluttaminen
- Kansainvälinen

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Teknologia, digitalisaatio
- Toimiva tietoliikenneyht.

4 A

Maaseutu on hyvä paikka asua ja yrittää - Landsbygden är ett bra ställe att bo på och driva företag

Kirjatkaa, mitä ryhmänne teemaan liittyviä tavoitteita Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla tulee olla rahoituskaudella 2021-2027. Skriv ner vilka mål er grupp tycker att Österbotten och Mellersta Österbotten ska ha under finansieringsperioden 2021-2027

- Tukea yrittäjyyden edellytyksiä alueella ja myös osa-aikayrittäjyyttä
- Käytännön toimia yritystoiminnan edistämiseen
- Monipaikkaisuuden edistäminen esim. parempien internet-yhteyksien kehittämisellä (etätyö, kaupanteko ja muu yritysten toimintakyky)
- Konkreettisia toimia yritysten toimintakyvyn takaamiseksi, sekä asukkaiden että matkailijoiden näkökulmasta (logistiikka, infrastruktuuri)
- Etätyö, verkostoituminen, klusterit: ei vain kaupungeissa mutta myös maaseudulla.
- Maaseudun kehittymisen ja yritystoiminnan rajoittamisen pelko voi jarruttaa yritystoiminnan aloittamista tai laajentamista - uusilla työkaluilla ja hankkeilla lisää mahdollisuuksia ja yhteistyötä
- Yhteistyö, verkostoituminen ja vahva yhteistyö. Vienti vahvuutena tuo euroja ja sitä kautta hyvinvointia

4 A

Maaseutu on hyvä paikka asua ja yrittää - Landsbygden är ett bra ställe att bo på och driva företag

- Tukea yrittäjyyden edellytyksiä alueella ja myös osa-aikayrittäjyyttä
- Käytännön toimia yritystoiminnan edistämiseen
- Monipaikkaisuuden edistäminen esim. parempien internet-yhteyksien kehittämällä (etätyö, kaupanteko ja muu yritysten toimintakyky)
- Konkreettisia toimia yritysten toimintakyvyn takaamiseksi, sekä asukkaiden että matkailijoiden näkökulmasta (logistiikka, infrastruktuuri)
- Yhteiset etätyötilat, verkostoituminen, klusterit: ei vain kaupungeissa mutta myös maaseudulla.
- Maaseudun kehittymisen ja yritystoiminnan rajoittamisen pelko voi jarruttaa yritystoiminnan aloittamista tai laajentamista - uusilla työkaluilla ja hankkeilla lisää mahdollisuuksia ja yhteistyötä
- Yhteistyö, verkostoituminen ja vahva yhteistyö. Vienti vahvuutena tuo euroja ja sitä kautta hyvinvointia
- Miten hyödynnetään luonnonläheisyys maaseudulla? Miten yrittäjät hyötyvät siitä? Esim paikallisuuden hyödyntäminen, Green Care
- Kiertotalouden merkitys
- Hyvän, laadukkaan, yhteisöllisen maaseutuelämän esilletuominen

4 A

Maaseutu on hyvä paikka asua ja yrittää -

Landsbygden är ett bra ställe att bo på och driva företag

Valitkaa kolme tärkeintä tavoitetta ja miettikää, millä toimenpiteillä tärkeimpiä tavoitteita edistetään. Välj de tre viktigaste målen och fundera över åtgärder som ska främja dessa målen

TAVOITE | MÅL

Yrittäjyyden ja uudenlaisen yrittäjyyden tukeminen

TAVOITE | MÅL

Saavutettavuus, logistiikka, nopeat tietoliikenneyhteydet

TAVOITE | MÅL

Monipaikkaisuuden ja etätyön edistäminen

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

Yritysryhmähankkeet, yritystukien kynnysten madaltaminen, osa-aikaisten yritysten pääsy tuen piiriin (esim. matkailu), useamman yrityksen yhteiset tuotteet

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Nopeat tietoliikenneyhteydet yhä useamman käyttöön

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Yhteiset etätyötilat, verkostoituminen
- Kokonaisvaltaiset ratkaisut perheille: yhteisöllisyys, palvelut, harrastusmahdollisuudet

4 B

Maaseutu on hyvä paikka asua ja yrittää - Landsbygden är ett bra ställe att bo på och driva företag

Kirjatkaa, mitä ryhmänne teemaan liittyviä tavoitteita Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla tulee olla rahoituskaudella 2021-2027. Skriv ner vilka mål er grupp tycker att Österbotten och Mellersta Österbotten ska ha under finansieringsperioden 2021-2027

- Trivsamma byar i framtiden, brända, synen på traditionella landsbygden “förändras”, Smarta Byar, Digitala Byar, distansarbete, trivsamma livsmiljöer (upprätthålla en vacker landsbygdsmiljö), pendling, se det unika i de olika byarna och regionerna, se styrkorna och behoven
- Tiet ja yhteydet kunnossa myös “syRJäkylillä”, elämää ja yrittämistä myös keskustojen ulkopuolella

4 B

Maaseutu on hyvä paikka asua ja yrittää -

Landsbygden är ett bra ställe att bo på och driva företag

Valitkaa kolme tärkeintä tavoitetta ja miettikää, millä toimenpiteillä tärkeimpiä tavoitteita edistetään. Välj de tre viktigaste målen och fundera över åtgärder som ska främja dessa målen

TAVOITE | MÅL

Toimivat yhteydet

TAVOITE | MÅL

Monialainen yrittäjyys

TAVOITE | MÅL

Viihtyisät kylät

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Laajakaista
- Toimivat kulkuyhteydet
- Teiden ja veneväylien kunnossapito

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Yhteiskunnallinen yrittäjyys
- Osa-aikainen yrittäjyys
- Yhteisöllinen yrittäjyys
- Monipaikkaisuus
- Nuoret yrittäjät

TOIMENPITEET | ÅTGÄRDER

- Maisemanhoito
- Yhteisöllisyys
- Vapaa-ajan mahdollisuudet
- Toimivat yhteydet
- virkistystoimintamahdollisuus

**ÄLYKKÄÄT MAASEUDUT
SMART LANDSBYGD**
WEBINAARI | WEBBINARIUM
13.11.2020

KIITOS OSALLISTUMISESTA! TACK FÖR ATT DU VAR MED!

*Materiaali lähetetään osallistujille jälkikäteen.
Materialet skickas till deltagarna i efterhand.*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Euroopa investoi maaseutualueisiin

MAASEUTUPOLITIIKKA.FI
LANDSBYGDSPOLITIK.FI

Saaristopolitiikka
Skärgårdspolitiken

TERVETULOA
SUUNNITTELEMAAN OMAN
ALUEESI TULEVAISUUTTA
**ÄLYKKÄÄT
MAASEUDUT**